

τῆς, ὁ μὲν πρῶτος ὡς ἀντιπρόεδρος τοῦ Δ. Σ., ὁ δὲ δεύτερος ὡς μέλος τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Γ. Παπαχατζάκης, ἐπιστήμων μὲ κῦρος εὐρῆ καὶ μὲ πνευματικὰς μερίμνας ἐξικνουμένας πολὺ πέραν τῆς ἐπιστήμης του, εἶχεν ἐργασθῆ μὲ ζῆλον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς Ἐταιρίας, χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι ὅτι κατὰ τὰς ἐπιθανατίους ὥρας του παρήγγελλεν εἰς τοὺς οἰκείους του νὰ ἐκτελέσουν μίαν σημαντικὴν πρὸς τὸ Μουσεῖον δωρεάν του, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ὁ ἴδιος προλάβει νὰ ἐκτελέσῃ. Τὸν Κωνσταντῖνον Φασουλάκη συνδυάζοντα τὴν θεωρείαν τῆς καθαρᾶς ἐπιστήμης μὲ ἐντονον ἐκπαιδευτικὴν καὶ κοινωνικὴν δρασίαν, τὴν θετικότητα τοῦ στοχασμοῦ μὲ μίαν ἰδιότυπον ἀλλὰ θερμότητην ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας, τὸ τραχὺ ἐν τῇ πράξει μὲ τὸ τρυφερὸν ἐν τῇ ψυχῇ, ἔνδακρος ἀκόμη ἀναπολεῖ πάντων τῶν ἐταίρων ἢ μνημῆ.

Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1953

Τὸ λήξαν ἔτος ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς εὐτυχὲς διὰ τὴν Ἀρχαιολογικὴν Συλλογὴν τοῦ Ἰατροῦ κ. Στυλιανοῦ Γιαμαλάκη, ἡ ὁποία ἐπλουτίσθη μὲ σημαντικὰ ἀντικείμενα. Ὁθῶ καὶ αἱ γενόμεναι κατὰ τὸ 1953 δι' ἀνασκαφῶν ἀνακαλύψεις καὶ τὰ τυχαῖα εὐρήματα, διὰ μέρους τῶν ὁποίων ἐπλουτίσθη ἡ Συλλογὴ, ἀποδεικνύουν ἀκόμη μίαν φορὰν ὅτι ἀνεξάντλητα εἶναι τὰ λείψανα τῶν παλαιῶν μεγάλων πολιτισμῶν τῶν διαδεχθέντων ἀλλήλους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Κρήτης. Τὰ νέα ἀποκτήματα τῆς Συλλογῆς, κρητικὰ τὰ πλείστα ἐκτὸς δύο ἢ τριῶν τεμαχίων, εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

α) Χ ρ υ σ ᾶ κ ο σ μ ῆ μ α τ α : 1. — Ζεῦγος ἐνωτίων ἐκ Κνωσοῦ εἰς σχῆμα περιστερῶν μὲ λεπτὴν συρματίνην καὶ κοκκιδωτὴν ἐργασίαν καὶ λυχνίτας, Δ' ἢ Γ' αἰῶνος π. Χ.

2. — Ζεῦγος ἐνωτίων ἐκ Γόρτυνος ἔχον κάτωθεν ροδάκων Νίκας περρωτάς. Αἱ Νίκαι ὑψωνον διὰ τῆς χειρὸς ἀντιθετικῶς στεφάνους. Χρονολογεῖται κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα π. Χ. (Πβ. ἀνάλογον ζεῦγος τοῦ Μουσείου Ἡρακλείου ἐξ Ὀλοῦντος).

3. — Πέντε λεπτὰ φυλλάρια χρυσοῦ στρογγύλα ἐκ Μεσαρᾶς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει ἀποτυπωθῆ παράστασις ἐκ νομίσματος ἀρχαίου ("Ὁμοιον φύλλον χρυσοῦ κολύπτρον νόμισμα ἀπεκτήθη τελευταίως καὶ παρὰ τοῦ Μουσείου Ἡρακλείου).

4. — Ἐνώτιον ἐκ Κνωσοῦ εἰς σχῆμα παιδαρίου Γ' π. Χ. αἰῶνος

5. — Ἐνώτιον ἐκ Κνωσοῦ εἰς σχῆμα κεφαλῆς αἰγὸς Γ' π. Χ. αἰῶνος, ὡς τὰ τοῦ Catalogue of the jewellery in the British Museum πίν. XXXI ἀριθ. 1803 - 4.

6. — Ζεῦγος ἐνωτίων ἐκ Ρεθύμνης μετὰ παπυροειδοῦς θέματος.

7. — Ρομβοειδὲς ἔλασμα, ὡς τὰ καλούμενα mouthpieces τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου (αὐτ. πίν. III), ἔχον ἔκκρουστον διακόσμησιν ρόδακος καὶ ἀνθεμίων, ἐξ Ἀθηναίων, μυκηναϊκῶν χρόνων.

β) Χ α λ κ ᾶ : 1. — Ὑστερομινωικὸν III σκεῦος μετὰ προχύσεως (tan-card) ἐκ Μαλίων.

2. — Ψέλιον στρεπτόν ἐξ Ἀεξοῦ ἀρχαϊκῶν χρόνων.

3. — Μικρότατον κοχλιάριον χειρουργικῆς ἀποξέσεως κατὰ τὸν Συλλογέα, ἀδήλων χρόνων.

4. — Πλατεῖα ΥΜ λεπίς ἐγχειριδίου κάλλιστα σωζομένη καὶ διατηροῦσα

ἐπ' αὐτῆς τρεῖς χαλκοῦς ἦλους, διὰ τῶν ὁποίων προσηλώνετο ἡ λαβή. Προέρχεται ἐκ Φαιστοῦ.

5. — Ὁμάς ὑστερομινωικὴ ἐκ πέντε μικρῶν ἐργαλείων λεπτοῦργοῦ, ἐνὸς λύχου μὲ κάθետον ἐλικοειδῆ λαβὴν, ἐνὸς ἄκρου διπλοῦ λατρευτικοῦ πελέκεως, καὶ μιᾶς λεκάνης ἀτελῶς σωζομένης μὲ χαρακτηριστικὰς λαβάς.

6. — Μέγας μινωικὸς κοπεὺς ἐκ Πεδιάδος.

7. — Λεπίς χαλκῆ μετὰ κοίλης ὑποδοχῆς τῆς λαβῆς διακοσμημένης, ἀδήλων χρόνων.

8. — Ὁμάς ἐκ πέντε διπλῶν πελέκεων καθημερινῆς χρήσεως καὶ ἐνὸς κοπέως, ἀγνώστου προελεύσεως, πρῆσκομισθεῖσα ὑπὸ χαλκούργοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον παραδοθῆ πρὸς τῆξιν!

9. — Ἀγγεῖον μετὰ διακεκριμένου στομίου ἄωτον ἐξ Ἀξοῦ.

γ) Πήλινα: 1. — Μικρὰ κεφαλὴ MM εἰδωλίου ἐκ Κνωσοῦ.

2. — Ὁμάς ἐκ τριῶν ἀξιολόγων ΠΜ I ἀντικειμένων, περὶ τῶν ὁποίων λέγεται, δυστυχῶς ὄχι μετὰ βεβαιότητος, ὅτι προέρχονται ἰπὸ Ἀπεσωκάρη, περιλαμβάνουσα ἐν κάλυμμα διπλοῦ ἀγγείου (κέρνου;) ἐκ δύο κυλινδρικών σωμάτων συνδεομένων δι' ἐπιμήκους ἐλλειψοειδοῦς πλακιδίου διακοσμημένου μὲ λευκὰς τεμνομένας γραμμάς, β) ἐν μέλαν τριπιδωτὸν ἀγγεῖον μὲ δύο καθέτους τρητὰς λαβάς καὶ ὑψηλὸν στόμιον ἔχον διακόσμησιν παραλλήλων ἀλλάκων, καὶ γ) ὁμοιον πρὸς τὸ ἄνωτέρω ἀλλὰ χονδροειδές, μετὰ ὀριζοντίας τρητῆς λαβῆς (Πβ, Κρητ. Χρονικά Ε', πίν. ΙΔ' ἀριθ. 3). Ἐξ Ἀπεσωκάρη προήλθον καὶ τέσσαρες λεπίδες ὀμφιδιανοῦ.

3. — ΠΜ I ὁμάς ἐκ δύο ἀγγείων μὲ γραπτὴν ἐρυθρὰν κόσμησιν, ἥτοι μία πρόχους, ἣς ἐλλείπει τὸ στόμιον, ἔχουσα τεμνομένας ἐπὶ τοῦ πυθμένος λεπτάς γραμμάς, καὶ ἐν τριποδικὸν ἀγγεῖον μὲ σωληνωτὴν πλαγίαν προχοῆν καὶ τοξοειδῆ λαβὴν ἄνωθεν. Ἡ ὁμάς ὁμοιάζει πρὸς ἀγγεῖα τοῦ ἐξερευνηθέντος ὑπ' ἐμοῦ σπηλαιώδους τάφου τοῦ Κυπαρισσίου (Πβ. «Κρητικά Χρονικά», Ε'. 1951, σ. 275, ἐξ, καὶ εἰδικῶς διὰ τὰ παρόντα α ὑ. πίν. ΙΓ', 1, ἀριθ. 1 καὶ πίν. ΙΔ', 2, ἀριθ. 4). Πιθανῶς τὰ δύο ἀγγεῖα Γιαμαλάκη προέρχονται ἀπὸ τάφους τῆς αὐτῆς περιοχῆς.

4. — Εὐμεγέθης ΥΜ III χονδροειδῆς ψευδόστομος ἀμφορεὺς ἐκ Κνωσοῦ.

5. — Ὁμάς ἐκ πέντε γεωμετρικῶν ἀγγείων ἀττικῶν, ἅτινα λέγονται προερχόμενα ἐξ Ἀδελφῶν Ρεθύμνης, (ὀπόθεν καὶ μία ἐνδιαφέρουσα κάλλη παλαιὸν κτῆμα τῆς Συλλογῆς). Ἴσως πρόκειται περὶ εἰσαγωγῆς. Ἡ ὁμάς περιλαμβάνει δύο ἀνοικτὰ καλαθοειδῆ ἀγγεῖα μὲ κυματειδεῖς λαβάς, δύο πρόχους μὲ ὑψηλόν, στρογγύλον, εὐρὸν στόμιον καὶ λαβὴν ὑπερυψωμένην τοῦ στομίου καὶ ἐν κάλυμμα κάλπης. Διακοσμητικὰ θέματα, μαϊάνδρος, ἡμικύκλια, ραβδώσεις, ρόδαξ, ρόμβος, τριγωνίδια, ζατρίκιον.

6. — Δίωτον εὐμεγεθές ἀγγεῖον ἐκ Μεσαρᾶς μετὰ σιγμοειδοῦς θέματος εἰς τοὺς ὄμους, ἀνατολιζούσης ἐποχῆς.

7. — Εὐμεγέθης μελανόμορφος κρατῆρ ἐξ Ἀξοῦ μὲ παράστασιν ἀρμάτων καὶ ἱππέων.

8. — Μελανόμορφος πυξίς κρητικοῦ ἐργαστηρίου ἐξ Ἱεραιπέτρας, μὲ παράστασιν περωτῆς μορφῆς φερουσῆς στεφάνους (Νίκης;).

9. — Δύο σκύφοι μελανόμορφοι τῆς αὐτῆς προελεύσεως καὶ ἐργαστηρίου (Ἱεραιπέτρας) μὲ παράστασιν ἀντινώτων γονυπετῶν Σιληνῶν. Ἀνθήμια.

10. — Μικρά πλαγγών ἐξ Ἄξου μετὰ προσθέτων ἄκρων, ἐξαρωμένων διὰ νήματος.

11. — Μικρὸν ὁμοίωμα μάσκας Σιληνοῦ ἐκ Κνωσοῦ, ρωμαϊκῶν χρόνων.

12. — Τριποδικὸν πτηνόμορφον πρωτογεωμετρικὸν ἀγγεῖον (πάπια) μὲ ἐξίτηλον γραπτὴν διακόσμησιν.

δ) Σφραγίδες κ. λ.: Ἡ Συλλογὴ Γιαμαλάκη ἐπλουτίσθη μὲ δωδεκάδα σφραγιδολίθων, τῶν πλείστων φακοειδῶν καὶ ἀμυγδαλοειδῶν ὡς καὶ τινῶν τριπλεύρων καὶ κυλίνδρων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρω ἓνα εὐμεγέθη σκαρβαῖον ἐξ ἀμεθύστου ἄνευ παραστάσεως ἐκ Σιλάμου, μίαν κομβιόσχημον μεσομινωικὴν σφραγίδα ἐκ Μαλίων μὲ τρεῖς ἀνθρωπίνης μορφῆς, ἓνα ἀμυγδαλοειδῆ ἐκ παρσίνου στεατίτου μὲ παράστασιν πτερωτοῦ θηρίου ἐπιπίπτουτος ἐπὶ ζώου (ἐκ Μακρυτοίχου) ἓν σφραγίδιον εἰς σχῆμα νεοσίου ὑπνώττοντος μὲ παράστασιν βουκρανίου, κ. λ. Ἐπίσης ἓν δίπλευρον σφρόγισμα ἐκ Ψυχροῦ μὲ ἀποτύπωσιν τριαίνης καὶ φοίνικος.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ